

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๔๗

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคก้าวหน้า

นายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

ข้อ ๑ พรรคก้าวหน้าได้รับจัดสรรวงเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคแก่สาขาพรรคจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๔๕ เป็นเงินจำนวน ๑๖๕,๖๐๐ บาท และประจำปี ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๗๕,๒๐๐ บาท โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แบ่งการโอนเงินออกเป็น ๔ งวด ๆ ละ ๑ เดือน ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งการโอนเงินในแต่ละงวดนั้นจะโอนเงินให้พรรคโดยผ่านบัญชีธนาคารที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้พรรคเปิดไว้ตามประกาศคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เรื่อง วิธีการเบิกจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของพรรคการเมือง ข้อ ๓ และในการโอนเงินในแต่ละงวดดังกล่าวนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแจ้งการโอนเงินดังกล่าวให้พรรคทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการเงินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง กล่าวคือ

(๑) เมื่อพรรคได้รับโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาแล้ว พรรคต้องดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคการเมืองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการโอนเงิน

(๒) เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ (๑) แล้ว พรรคต้องรายงานการส่งเงินพร้อมทั้งเอกสารการส่งเงินหรือการโอนเงินหรือการรับเงินของสาขา (กรณีรับเงินโดยลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินหรือใบสำคัญจ่ายต้องแนบหลักฐานเป็นสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับเงิน) ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พรรคได้ดำเนินการตามข้อ (๑) เพื่อประกอบในการพิจารณาโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคในงวดถัดไป

(๓) ให้จัดทำบัญชีตามมาตรา ๓๗ และลงบัญชีตามมาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย

ข้อ ๒ ปี ๒๕๔๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคให้กับพรรคก้าวหน้า รวม ๔ งวด เป็นเงิน ๘๘,๐๐๐ บาท ดังนี้

งวดที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๑๕๘๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ แจกการโอนเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๒๓ สาขา เป็นเงิน ๔๑,๔๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๒๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๑ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท พร้อมเอกสารหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๑๘ แผ่น ทั้งนี้ในส่วนที่เหลือ ๒๑,๖๐๐ บาท พรรคได้ส่งเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว

งวดที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๓๗๕๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจกการโอนเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๑ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๓๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๑ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๒ แผ่น

งวดที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๕๗๗๗ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ แจกการโอนเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๑ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๔๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๕ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๐ แผ่น พร้อมคืนเงินของสาขาพรรคลำดับที่ ๑๐ จำนวน ๑,๘๐๐ บาท เนื่องจากกรรมการลาออกทั้งคณะไม่มีผู้ลงนามรับเงิน

งวดที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๓๘๘๐ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แจกเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๕๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๒ แผ่น

ข้อ ๓ เมื่อสิ้นปี ๒๕๔๕ พรรคก้าวหน้าได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในหน้าที่ ๖ ความว่า “พรรคก้าวหน้าได้เบิกจ่ายเงินและโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้แก่สาขาพรรคที่ได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้วตามความเป็นจริง”

ข้อ ๔ ปี ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคให้กับพรรคก้าวหน้า รวม ๔ งวด เป็นเงิน ๗๒,๐๐๐ บาท ดังนี้

งวดที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๘๐๔ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ แจกเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๑๖/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๐ แผ่น

งวดที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๒๓๘๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ แจกเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๒๓/๒๕๔๖

ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๐ แผ่น

งวดที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๕๔๐๓ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ แจกเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๒๘/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๐ แผ่น

งวดที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๔๐๒/๘๕๔๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๖ แจกเงินให้พรรคก้าวหน้าสำหรับสาขาที่พรรคก้าวหน้าแจ้งขอรับการสนับสนุน รวม ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคก้าวหน้าได้รายงานการส่งเงินสนับสนุนให้สาขาดังกล่าว ตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๓๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ ว่าได้ดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคดังกล่าวแล้ว จำนวน ๑๐ สาขา เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท พร้อมหลักฐานการรับเงินได้แก่ใบสำคัญรับเงินและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับเงิน จำนวน ๒๐ แผ่น

ข้อ ๕ เมื่อสิ้นปี ๒๕๔๖ พรรคก้าวหน้าได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๖ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ความว่า “พรรคก้าวหน้าได้เบิกจ่ายเงินและโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้แก่สาขาพรรคที่ได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้วถูกต้องตามความเป็นจริง”

ข้อ ๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรายงานการส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้สาขาและรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ แล้ว พบว่าการใช้จ่ายเงินของพรรคก้าวหน้าอาจไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ขอรับการสนับสนุน จึงได้เสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการ

การเลือกตั้งประจำจังหวัดที่มีสาขาของพรรคก้าวหน้าตั้งอยู่ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการรับเงินของสาขาว่า ได้รับเงินสนับสนุนตามสิทธิที่พรรคขอรับการสนับสนุนหรือไม่ โดยให้สอบข้อเท็จจริงจากผู้ที่ลงลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินตามใบสำคัญ รับเงินที่พรรคก้าวหน้ารายงานต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ ตามข้อ ๑ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้เห็นชอบให้ดำเนินการซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ดำเนินการบันทึกถ้อยคำประชาชนสาขาหรือเหรียญกษาปณ์ที่มีชื่อเป็นผู้ลงนามในใบสำคัญรับเงินแล้ว จำนวน ๗ สาขา ได้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๒, ๓, ๔, ๑๑, ๑๔, ๑๗ และ ๒๔ ปรากฏดังนี้

(๑) จังหวัดนครราชสีมา สาขาลำดับที่ ๒ โดยนายเทียน ฉิมงาม เหรียญกษาปณ์ และมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาทุกงวดรวม ๘ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำไว้ว่า “ตนไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าและไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใด ส่วนสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนนั้นเป็นสำเนาเก่าเมื่อครั้งสมัครเป็นสมาชิกในครั้งแรกเข้า

(๒) จังหวัดสงขลา สาขาลำดับที่ ๓ โดยนายฐิติพันธุ์ มัทวพันธุ์ ประธานสาขาและมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาทุกงวดรวม ๘ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำไว้ว่า “ตนไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้า แต่ยอมรับว่าลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินเป็นของตนเองจริง เนื่องจากทางพรรคให้ลงชื่อผู้รับเงินเป็นแต่ตัวเงินทางพรรคดำเนินการเอง”

(๓) จังหวัดขอนแก่น

สาขาลำดับที่ ๔ โดยนายอ้วย ดาจักร ประธานสาขาและมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาทุกงวดรวม ๘ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำไว้ว่า “ตั้งแต่จัดตั้งสาขาลำดับที่ ๔ เมื่อประมาณปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา ตนเคยได้รับจดหมายจากพรรคก้าวหน้าให้ไปรับเงินเพียงครั้งเดียว แต่ตนไม่ได้ไปรับ แต่ลายมือชื่อที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงิน ทั้ง ๘ งวดยอมรับว่าเป็นลายมือชื่อของตนเองจริง แต่ได้ลงลายมือชื่อไว้เมื่อใดจำไม่ได้เพราะตนไม่เคยได้รับเงินแม้แต่ครั้งเดียว”

สาขาลำดับที่ ๑๔ โดยนางบัวขาว หอมสมบัติ เหรียญกษาปณ์และมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขา ปี ๒๕๔๕ จำนวน ๓ งวด และปี ๒๕๔๖ จำนวน ๔ งวด รวม ๗ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำไว้ว่า “ตนได้เคยรับเงินจากพรรคก้าวหน้าเพียงครั้งเดียวโดยวิธีส่งเข้าบัญชีเมื่อ ๐๖/๐๒/๒๕๔๕ หลังจากนั้นไม่เคยทราบว่าสาขาได้รับเงินจากพรรคอีกแต่อย่างใดและตนไม่เคยลงลายมือชื่อเพื่อเป็นการรับเงินตามที่ปรากฏในเอกสารใบเสร็จรับเงินแต่อย่างใด”

(๔) จังหวัดเลย สาขาลำดับที่ ๑๑ โดยนายณัฐพงษ์ ศรีประเสริฐ เภรัญญิกสาขาและมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไประณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาทุกงวดรวม ๘ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำว่า “ตนไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าและไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใดและยืนยันว่าลายมือชื่อที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงินไม่ใช่ลายมือชื่อของตน”

(๕) จังหวัดตาก สาขาลำดับที่ ๑๗ โดยนายอุทิศ ชำนิบรรณาการ ประธานสาขาและมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไประณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาทุกงวดรวม ๘ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำว่า “ตนไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าและตนเชื่อว่าลายมือชื่อในใบสำคัญคู่จ่ายค่าสาธารณูปโภคเป็นแบบเดียวกับลายมือชื่อของตน ซึ่งตนได้ลงลายมือชื่อไว้ในแบบฟอร์มเปล่าซึ่งได้เซ็นไว้ที่ทำการพรรคเมื่อประมาณปี ๒๕๔๓ ว่างประมาณ ๓ - ๔ แผ่น และหลังจากนั้นก็ไม่เคยได้รับเงินแต่อย่างใด ตนเชื่อว่าเอกสารดังกล่าวที่นำมาให้ดูเป็นการทำเอกสารเป็นเท็จขึ้นมาและตนเองยืนยันว่าในช่วงระยะเวลาในปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ ได้รักษาตัวอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และไม่ได้รับการติดต่อจากหัวหน้าพรรคแต่อย่างใด”

(๖) จังหวัดอุดรธานี สาขาลำดับที่ ๒๔ โดยนายบุญตา ทอนเสนา ประธานสาขาและมีชื่อปรากฏเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบรับเงินค่าไประณียากรและค่าสาธารณูปโภคของสาขาทุกงวดรวม ๘ ฉบับ ได้ให้ถ้อยคำว่า “ยืนยันว่าเป็นผู้ลงลายมือชื่อจริงแต่ไม่ทราบว่าได้ลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินและขอยืนยันว่าไม่เคยได้รับเงินตามจำนวนที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใด”

ข้อ ๗ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้ดำเนินการเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองเพื่อให้พรรคก้าวหน้าชี้แจงพร้อมทั้งเอกสารหลักฐาน (ถ้ามี) ว่าเหตุใดผู้มีลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินจึงให้ถ้อยคำว่า “ไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนค่าไประณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ และไม่เคยลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับ/จ่ายเงินแต่อย่างใด”

ข้อ ๘ พรรคก้าวหน้าได้มีหนังสือชี้แจงกรณีตามข้อ ๗ ว่า “หลักฐานลายมือชื่อผู้รับเงินดังกล่าวเป็นลายมือชื่อผู้ที่ได้รับเงินไปจริง โดยบางสาขาได้เซ็นชื่อไว้ล่วงหน้าเพื่อขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภคดังกล่าวทตรงจากพรรคไปใช้ก่อน โดยอ้างความเดือดร้อน เพราะการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้นล่าช้า ฉะนั้นการปฏิบัติกรต่าง ๆ เป็นไปตามกระบวนการบริหารการจัดการเป็นการภายในของพรรคก้าวหน้าประกอบด้วยคณะกรรมการสาขาพรรคต่าง ๆ ผู้รับผิดชอบบางท่านอาจจะจำไม่ได้ หรือลืม หรือจำสับสน แล้วอ้างว่าไม่ได้รับเงินดังกล่าว พรรคก้าวหน้าได้จ่ายเงินอุดหนุนแก่บางสาขามากกว่างบประมาณที่จะได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเสียอีก” แต่ไม่ปรากฏว่าพรรคได้ส่งเอกสารหลักฐานแต่อย่างใด

ข้อ ๕ บริษัท เอส.วี.ที คอนซัลแทนท์ จำกัด ในฐานะผู้รับจ้างตรวจสอบบัญชีพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ ให้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้สรุปรายงานผลการตรวจสอบบัญชี เฉพาะปี ๒๕๔๕ ของพรรคก้าวหน้าโดยสรุปผลการตรวจสอบหลักฐานการส่งเงินให้สาขาพรรคทั้ง ๔ งวด ว่าหลักฐานซึ่งเป็นใบสำคัญรับเงินที่พรรคก้าวหน้านำมาแสดงต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโอนเงินงวดถัดไปให้แก่พรรคก้าวหน้า นั้น มีลักษณะเป็นเอกสารชุดเดียวกันโดยใช้วิธีทำซ้ำ (ถ่ายเอกสาร) และลายมือชื่อผู้รับเงินและผู้จ่ายเงิน มีลักษณะเหมือนกันและวางอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน เมื่อตรวจสอบจากงบการเงินของพรรคก้าวหน้าพบว่า พรรคจัดทำและตกแต่งงบการเงินของสาขาโดยลงรายการในบัญชีเป็นเท็จว่าได้รับเงินสด - เงินสนับสนุน จากสำนักงานใหญ่พรรคก้าวหน้า โดยใช้หลักฐานดังกล่าวข้างต้นมาประกอบการลงรายการในบัญชี

ข้อ ๑๐ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการเสนอนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อให้พรรคก้าวหน้าส่งต้นฉบับจริงของใบสำคัญรับเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ของสาขา ปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ ตามหนังสือนายทะเบียนพรรคการเมือง ด่วนที่สุด ที่ ลต (ทพป) ๐๔๐๒/๓๐๓๐ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๗ เพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งพรรคก้าวหน้ามี หนังสือตอบนายทะเบียนพรรคการเมืองตามหนังสือพรรคก้าวหน้า ที่ ก.น. ๐๒๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยแจ้งว่า “ได้ส่งเอกสารดังกล่าวให้นายทะเบียนพรรคการเมืองไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว ตามหนังสือนำส่งเลขที่ ก.น. ๐๓๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๖”

ข้อ ๑๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการรับเอกสารที่พรรคก้าวหน้า อ้างว่าได้นำส่งเอกสารตามหนังสือ ที่ ก.น. ๐๓๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๖ แล้ว แต่ไม่ปรากฏว่ามีการลงรับหนังสือดังกล่าวทั้งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและ สำนักกิจการบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ และฝ่ายปฏิบัติการสนับสนุนแต่อย่างใด

ข้อ ๑๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า

(๑) พรรคก้าวหน้าใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามกฎหมายซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเหตุให้ถูกยุบพรรค ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยพิจารณาจากรายงานการสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ที่มีสาขาพรรคก้าวหน้าตั้งอยู่ตามข้อ ๖ ซึ่งปรากฏว่า พรรคก้าวหน้าไม่ได้ส่งเงินหรือส่งเงินค่าไปรษณียากร และค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้การสนับสนุนและพรรคไม่อาจชี้แจงหรือนำหลักฐานมาหักล้างข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวได้

(๒) พรรคก้าวหน้ารายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุให้ถูกยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กล่าวคือ พรรคก้าวหน้าไม่ได้ส่งเงินหรือส่งเงินให้สาขาไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับการสนับสนุนตามรายงานการสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๖ แต่กลับรายงานว่าได้ส่งเงินให้สาขาครบตามที่ได้รับการสนับสนุนแล้วตามข้อ ๓ และข้อ ๕

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวหน้าตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคก้าวหน้าไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่ประการใด

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคก้าวหน้าได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคแก่สาขาพรรคจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๔๕ เป็นเงินจำนวน ๑๖๕,๖๐๐ บาท และประจำปี ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๑๕,๒๐๐ บาท เมื่อพรรคได้รับโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาแล้ว พรรคต้องดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคการเมืองภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการโอนเงิน และพรรคต้องรายงานการส่งเงินพร้อมทั้งเอกสารการส่งเงินหรือโอนเงินหรือการรับเงินของสาขา ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พรรคได้ดำเนินการ และต้องจัดทำบัญชีตามมาตรา ๓๗ และลงบัญชีตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย

โดยในปี ๒๕๔๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคให้กับพรรคก้าวหน้า รวม ๔ งวด เป็นเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคให้กับพรรคก้าวหน้า รวม ๔ งวด เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรายงานการส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้สาขาและรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ แล้ว พบว่า ประธานสาขาหรือற்றுญิกสาขาที่มีชื่อเป็นผู้ลงนามในใบสำคัญรับเงินแล้ว จำนวน ๗ สาขา ได้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๒, ๓, ๔, ๑๑, ๑๔, ๑๗ และ ๒๔ ให้ถ้อยคำว่า

๑. ไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าและไม่ได้อายัดมือชื่อในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใด
 ๒. ไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้า แต่ยอมรับว่าลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินเป็นของตนเองจริง เนื่องจากทางพรรคให้ลงชื่อเป็นผู้รับเงินแต่ตัวเงินทางพรรคดำเนินการเอง
 ๓. เคยได้รับจดหมายจากพรรคก้าวหน้าให้ไปรับเงินเพียงครั้งเดียวแต่ตนไม่ได้ไปรับแต่ลายมือชื่อที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงิน ทั้ง ๘ งวด ยอมรับว่าเป็นลายมือชื่อของตนเองจริง แต่ได้ลายมือชื่อไว้เมื่อใดจำไม่ได้เพราะตนไม่เคยได้รับเงินแม้แต่ครั้งเดียว
 ๔. ได้เคยรับเงินจากพรรคก้าวหน้าเพียงครั้งเดียวโดยวิธีส่งเข้าบัญชีเมื่อ ๐๖/๐๒/๒๕๔๕ หลังจากนั้นไม่เคยทราบว่าสาขาได้รับเงินจากพรรคอีกแต่อย่างใดและตนไม่เคยลายมือชื่อเพื่อเป็นการรับเงินตามที่ปรากฏในเอกสารใบเสร็จรับเงินแต่อย่างใด
 ๕. ไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าและไม่ได้อายัดมือชื่อในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใด ยืนยันว่าลายมือที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงินไม่ใช่ลายมือชื่อของตน
 ๖. ไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าและตนเชื่อว่าลายมือชื่อในใบสำคัญคู่จ่ายค่าสาธารณูปโภคเป็นแบบเดียวกับลายมือชื่อของตน ซึ่งตนได้ลายมือชื่อไว้ในแบบฟอร์มเปล่าซึ่งได้เซ็นไว้ที่ทำการพรรคเมื่อประมาณ ปี ๒๕๔๓ ไว้ประมาณ ๓ - ๔ แผ่น และหลังจากนั้นก็ไม่ได้เคยได้รับเงินแต่อย่างใด ตนเชื่อว่าเอกสารที่นำมาให้ดูเป็นการทำเอกสารเท็จขึ้นมาและตนเองยืนยันว่าในช่วงระยะเวลาในปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ ได้รักษาตัวอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และไม่ได้รับการติดต่อจากหัวหน้าพรรคแต่อย่างใด
 ๗. ยืนยันว่าเป็นลายมือชื่อจริงแต่ไม่ทราบว่าได้อายัดมือชื่อในใบสำคัญรับเงินและขอยืนยันว่าไม่เคยได้รับเงินตามจำนวนที่ปรากฏในใบสำคัญรับเงินแต่อย่างใด
- ผู้สอบบัญชีพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ ได้ตรวจสอบบัญชีเฉพาะปี ๒๕๔๕ ของพรรคก้าวหน้า ปรากฏว่า การส่งเงินให้สาขาพรรคทั้ง ๔ งวด ซึ่งมีใบสำคัญรับเงินที่พรรคก้าวหน้านำมาแสดงต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโอนเงินงวดถัดไปให้แก่พรรคก้าวหน้า นั้น มีลักษณะเป็นเอกสารชุดเดียวกันโดยใช้วิธีทำซ้ำ (ถ่ายเอกสาร) และลายมือชื่อผู้รับเงินและผู้จ่ายเงินมีลักษณะเหมือนกันและวางอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน เมื่อตรวจสอบจากงบการเงินของพรรคก้าวหน้า ปรากฏว่า พรรคจัดทำและตกแต่งงบการเงินของสาขาโดยลงรายการในบัญชีเป็นเท็จว่าได้รับเงินสด - เงินสนับสนุนจากสำนักงานใหญ่พรรคก้าวหน้า โดยใช้หลักฐานดังกล่าวข้างต้นมาประกอบการลงรายการในบัญชี

พิเคราะห์แล้ว พรรคก้าวหน้าใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามกฎหมายซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจาก
พรรคก้าวหน้าได้ส่งเงินหรือส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคไม่ครบ
ตามจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้การสนับสนุนแต่กลับรายงานว่าได้ส่งเงินให้
สาขาพรรคครบถ้วนตามที่ได้รับการสนับสนุนแล้ว และพรรคก้าวหน้ารายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไป
ตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ และเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคก้าวหน้าตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ